<table>
<tr><td colspan="2">Прилог бр.3</td><td colspan="4">Предметна програма од прв циклус на студии</td></tr>
<tr><td>Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="5">Хералдика</td></tr>
<tr><td>Код</td><td colspan="5">ИУ2/312-И/23</td></tr>
<tr><td>Студиска програма</td><td colspan="5">Историја на уметност</td></tr>
<tr><td>Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)</td><td colspan="5">Институт за Историја на уметност и археологија</td></tr>
<tr><td>Степен (прв, втор, трет циклус)</td><td colspan="5">прв</td></tr>
<tr><td>Академска година /семестар</td><td colspan="2">Трета година/6ти семестар</td><td></td><td>Број на ЕКТС-кредити</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Наставник</td><td colspan="5">Др. проф. Филипова Снежана</td></tr>
<tr><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="5">нема</td></tr>
<tr><td colspan="6">Студентите да стекнат знаења од областа на хералдиката како визуелна помош со која се разликуваат, препознават грбови, знамиња, печати и останати обележја и симболи-амблеми на фамилии, кооперации, манастири, гилди, градови, држави, институции како што се универзитети, библиотеки, и т.н. што ќе може да ги применат во дообликувањето на знаењата и дополнувањето на сознанијата за европското сликарство и скулптура и идентификација и датација на портрети, како и основни познавања на специфичните аспекти на генеологијата и семиологијата во средновековниот период и времињата кои следат. Ова може да резултира во задавање посебни дипломски теми или дополнување на теми од ликовната уметност кои третираат споменици, слики и скулптури со аплицирани хералдички обележја на нарачувачот или сопственикот на делото-објектот, пишување статии, изработка на современи хералдички грбови и амблеми на приватни лица, компании, институции.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Дефиниција на хералдиката, причини и време на појава, значење, развој на правилата, развој по региони во Европа. Првите хералди и најстари грбови. Хералдиката како визуелно средство за препознавање на личности и институции, грбовите –симболи на идентитет, ранг, професија, нивната доминантна статичност и наследност. Најстар хералдички труд со дескриптивен карактер, грбовници. Поврзаноста на хералдиката со историјата на уметност и другите сродни науки. Ликовниот аспект на грбовите како декорација во сликарството (ракописи, фрески и осликување на таваници на благороднички капели) , во рељеф- на градските порти, замоци и палати, на таписерии во приемните оддаи, на надгробни споменици, мостови, во витраж на градската јавна архитектура и резиденцијални објекти. Хералдиката денес, анахрони и современа тенденции.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење со консултирање скрипта, литература, интернет дата бази на слики , двд записи, стручни тв емисии</td></tr>
<tr><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="5">180 часа</td></tr>
<tr><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="5">2+2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td colspan="3">Предавања- теоретска настава</td><td>30 часови</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td colspan="3">Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа</td><td>30 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td colspan="3">Проектни задачи</td><td>35 часови</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td colspan="3">Самостојни задачи</td><td>35 часови</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td colspan="3">Домашно учење – задачи</td><td>50 часови</td></tr>
<tr><td colspan="6">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1.</td><td colspan="3">Тестови</td><td colspan="2">70 %</td></tr>
<tr><td>17.2.</td><td colspan="3">Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)</td><td colspan="2">15 %</td></tr>
<tr><td>17.3.</td><td colspan="3">Активност и учество</td><td colspan="2">15 %</td></tr>
<tr><td colspan="2">Критериуми за оценување (бодови/ оценка)</td><td colspan="2">до 50 бода</td><td colspan="2">5 (пет) (F)</td></tr>
</table>

	51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
	61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
	од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
	од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
Услов за потпис и за полагање завршен испит	Ислушана настава и изработена проектна задача	
Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски	
Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација	
Литература		

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Stephen Slater	*The Illustrated Book of Heraldry,*	Lorenz Books	London 2003
	2.	Michel Pastoureau,	*Heraldry, An introduction to a noble Tradition,*	Harry N. Abrams, Inc.	London 1997
	3.	Milosh Ćirić	Heraldika 1 (grb, ilustrovani osnovni pojmovi)	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1983
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Снежана Филипова	Студии за хералдиката во Македонија	Македоника Литера	2015
	2.	Снежана Филипова	Комненовската хералдика и фреско сликарството во Македонија, 101-124	Македонско Наследство, 36-7	2010
	3.		Szabolcs de Vajay, "*Basic Heraldry-An Educational Seminar on Heraldry*", World Conference on Records and Geneological Seminar, Salt Lake City, U.S.A	Heraldique Municipale,	2004